

En temadag för personer med IF om *Val och Demokrati*

Den 11 september 2022 går Sverige till val. Statistik visar att personer med intellektuell funktionsnedsättning/IF röstar i mycket lägre utsträckning jämfört med övriga befolkningen. Det vill FUB ändra på!

Som ni har kunnat läsa i våra informationskanaler, kommer UNG I FUB ordna ett demokratiläger den 16 – 19 juni i Göteborg. Platserna till demokratilägret är begränsade och vi är säkra på att många av våra medlemmar med IF - i alla åldrar – skulle tycka det var intressant, lärorikt och roligt att delta i en temadag om Val och Demokrati.

Därför har Riksförbundet, UNG I FUB och Inre Ringen tagit fram det bifogade programförslaget på en temadag samt stödmaterial som hör ihop med programpunkterna. Vill man ordna en halvdag eller en temakväll, eller göra någon enstaka aktivitet, går det utmärkt att plocka ut delar av programmet. Vi hoppas att många känner sig sugna att ordna något på hemmaplan!

Har ni frågor är ni mycket välkomna att kontakta oss som har arbetat med programmet!

Bästa hälsningar

Marcus Nilsson/UNG I FUB & Judith Timoney/ intressepolitisk ombudsman

marcus.nilsson@fub.se

judith.timoney@fub.se

En temadag om demokrati och val

Programförslag

10.00 - 10.30

Start på temadagen – hej och välkommen!

Deltagarna kan berätta vad de heter och varför de ville komma på temadagen.

10.30 - 10.45

Film: Anders Lago intervjuar Ingvar Carlsson
om när personer som hade varit omyndigförklarade
äntligen fick rösträtt 1989.

https://www.youtube.com/watch?v=j5TC_JVfPy4

10.45 - 11.30

Gissa partiet

Vem hör till vilket parti?

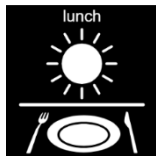
Mitt Val spelet "Gissa partiet"

Digitalt: <https://begripsamlabs.se/>

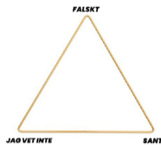
eller med papper och penna

(se bifogat underlag)

11.30 – 12.30

12.30 -13.15

Aktivitet: Tre hörn

(se bifogat underlag)

13.15 – 13.30

Kort paus (vid behov)

13.30 - 14.00

**Myndigheten för
delaktighet**

Film: Demokrati då och nu

(11 min)

https://youtu.be/jDW_S-Y8nu0

Diskussion

14.00 - 14.15

Kort paus (vid behov)

14.15 - 15.00

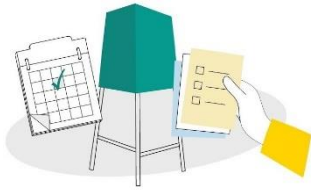
Aktivitet: Heta stolen
(se bifogat underlag)

15.00 – 15.30

Fika

15.30 - 16.00

 Valmyndigheten

Film: Hur det går till att rösta i vallokalen

<https://urplay.se/program/206830-sa-gar-det-till-att-rosta>

Avslutande diskussion om de olika sätt att rösta.

Här finns Valmyndighetens information på lättläst:

<https://www.val.se/serviceankar/lattlast/satt-att-rosta.html>

16.00

Diplomutdelning!

Tack för idag!

Gissa partiet

Vem hör till vilket parti?

Syfte: Para ihop partiledaren med rätt parti och börja prata om politik.

Genomförandet:

Om aktivitet görs digitalt (t.ex. på deltagarnas smartphone)

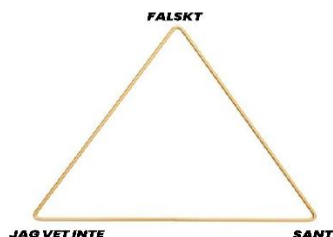
- Om inte alla har en smartphone kan man sitta ihop parvis eller i en liten grupp
- Be deltagarna gå ni in på länken:
<https://begripsamlabs.se/spel/nationellt>
- När man är inne på spelet, ska deltagarna först klicka på en bild på en partiledare, för att sedan klicka på partiloggan som de tror hör ihop med partiledaren.
- Vid rätt svar blir bilderna gröna.
Vid fel svar blir bilderna röda och man kan försöka igen!
- Gå gärna runt och lyssna på deltagarnas samtal och svara på frågor.

Om aktivitet görs med papper och penna:

- Skriv ut så många ex ni behöver av PDF-filen (gärna i färg) med bilder på partiledarna och partierna
- Ta fram pennor
- Dela in deltagarna i par eller mindre grupper så att man kan göra aktiviteten tillsammans med någon annan/andra.
- Be deltagarna para ihop rätt partiledaren med rätt parti-loggan genom att dra streck mellan bilderna
- Gå gärna runt och lyssna på deltagarnas samtal och svara på frågor.

Förslag på frågor:

- * Fattas det en partiledare på bilderna?
- * Vilka av partiledarna är Sveriges statsminister?
- * Vilken partiledare skulle du vilja träffa?

Tre hörn

Syfte: Genom denna aktivitet kan deltagarna få några baskunskaper om rösträtt och politiska beslut. Den ger tillfälle att fundera över vad som kan vara sant eller falsk, samtidigt som deltagarna kan diskutera sina svar med varandra.

Att förbereda innan:

- * Flytta bort eventuella möbler som är i vägen.
- * Lägg ut ett papper i tre olika hörn: ett "SANT" hörn, ett "FALSKT" hörn och ett "JAG VET INTE" hörn.

Genomförandet:

- Börja med ett eller ett par enkla test-påstående så att deltagarna kan testa metoden. T.ex. *Sverige är en demokrati. / Riksdagshuset ligger i Göteborg. / Kungen heter Bertil. / Valfri testpåstående*
- När alla är värma i kläderna, börja läs upp de olika påståendena, en i taget
- Varje deltagare visar vad hen tror är rätt svart genom att ställa sig i det hörnet där hens svar står på pappret.
- Låt deltagarna (de som vill!) berätta varför de ställde sig vid den lapp som hen står vid.
- Uppmana gärna deltagarna att diskutera med varandra under övningen.

Förslag på påståenden att ställa:

* Man kan bara rösta på valdagen

(Falskt. Lite senare under dagen ska vi diskutera hur man kan rösta på olika sätt. Är det någon som känner till något annat sätt att rösta än att gå till vallokalen på valdagen?)

* Man får ha med sig stöd när man ska rösta

(Sant! Lagen säger att man kan ta med sig någon som kan hjälpa dig rösta. Om man är själv och behöver stöd, finns de som arbetar i vallokalen som kan hjälpa till. Vi ska titta på en film om detta lite senare idag.)

* Alla politiska beslut tas i riksdagen

(Falskt. Politiska beslut i Sveriges kan tas i riksdagen, i regionen och i kommunen. Därför väljer man politiker som ska arbeta i riksdagen, i regionfullmäktige och kommunfullmäktige. En fullmäktige är där man tar politiska beslut i kommunen och regionen.)

* Man behöver inte vara svensk medborgare för att kunna rösta i valet

(Sant och falskt! För att kunna rösta i riksdagsvalet måste du ha fyllt 18 OCH du måste vara svensk medborgare. Men för att kunna rösta i region- och kommunval behöver du inte vara svensk medborgare. Det räcker om du ha bott i Sverige minst tre år i rad och din adress måste vara i kommunen där du röster. Och så klart måste du ha fyllt 18 år!)

Tips! Uppmana gärna deltagarna att komma på egna sant/falskt-påståenden.

Heta stolen

Syfte: Heta stolen är en rolig aktivitet som påminner om hela havet stormar. Deltagarna får ta ställning till om de håller med/tycker att påståendet stämmer eller om de inte hålla med/tycker inte att påståendet stämmer.

Alla påståenden handlar om information på olika sätt. Deltagarna får reflektera över varför de tycker som de tycker och varför några kanske har en annan åsikt.

Att förbereda innan:

* Ställ stolar i en cirkel. Antal stolar ska motsvara antal deltagare plus en stol.

Genomförandet:

- * Deltagarna ska sitta i en cirkel.
- * Det ska alltid finnas en tom stol.
- * Börja med ett eller ett par enkla test-påstående så att deltagarna testa metoden. Det kan gärna upprepas varje gång att deltagarna ska bestämma om de håller med/tycker att påståendet stämmer **eller** om de *inte* hålla med/tycker *inte* att påståendet stämmer. Samt upprepa gärna *hur* man ska göra, beroende på hur man har svarat.
- * När deltagarna är värma i kläderna, börja läsa upp påståenden, en i taget.
- * Alla deltagare **som håller med** påståendet, **reser på sig och byter plats med varandra**.
- * Alla deltagare **som inte håller med** **sitter kvar på in plats**.
- * Om en **person är ensam om att ställa sig upp, sätter sig hen på den tomma stolen**.
- * Diskutera resultatet efter varje påstående

Förslag på test-påstående:

- * Det är svårt att hitta information om demokrati som alla kan förstå.
- * Det är bra att alla politiska partier gör reklam när det är dags för ett val.

Förslag på påståenden:

- * Det är enkelt att hitta lättläst information om vad de olika partierna tycker
- * Det är enkelt att hitta lättläst information om valet
- * Det är svårt att hänga med när det är debatt mellan partiledare på TV
- * Det är svårt att hitta lättläst information om hur man röstar

Tips!

Uppmana deltagarna att komma på egna jag håller med/jag håller inte med påståenden.